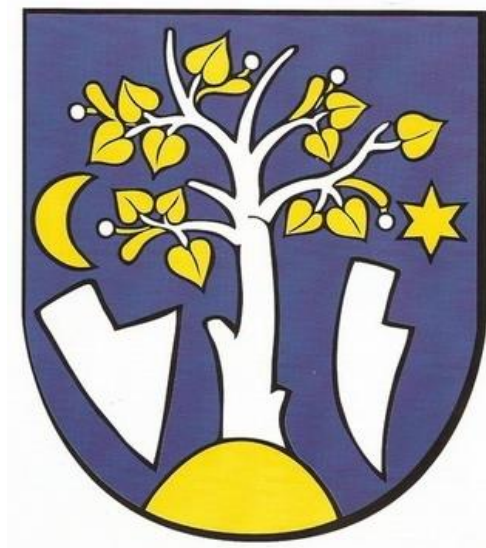

**KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH
SLUŽIEB OBCE DOLNÁ SÚČA
NA ROKY 2018 - 2024**

OBSAH

ÚVOD	3
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	4
1.1 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov	4
1.2 Strategické podklady k spracovaniu komunitného plánu.....	8
2 ANALYTICKÁ ČASŤ	10
2.1 Analýza súčasnej situácie obce vo vzťahu k sociálnej a demografickej oblasti	10
2.1.1 Demografia obce	10
2.1.2 Školstvo.....	14
2.1.3 Zdravotníctvo	15
2.1.4 Služby v obci.....	15
2.2 Stav poskytovaných služieb v obci	21
2.3 Požiadavky prijímateľov sociálnych služieb.....	25
2.4 SWOT analýza sociálnej oblasti	25
3 STRATEGICKÁ ČASŤ	28
Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb	28
3.1 Rozvoj poskytovaných sociálnych služieb.....	28
3.2 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb	30
3.3 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb	30
ZÁVER	32
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	33

ÚVOD

Komunitné plánovanie sa v súčasnom období dostáva čoraz viac do popredia a stáva sa neoddeliteľnou súčasťou regionálnej a národnej politiky. Komunitné plánovanie predstavuje vzťah medzi zadávateľmi, poskytovateľmi a užívateľmi sociálnych služieb, pričom poukazuje na potreby občanov a poskytuje rámec pre hľadanie ich optimálnych riešení. Komunitné plánovanie tak umožňuje priebežne zisťovať nedostatky v súvislosti s poskytovaním sociálnych služieb a stanovuje priority pre budúci rozvoj tejto oblasti.

Obec Dolná Súča sa za účelom zabezpečenia dostupnosti kvalitných sociálnych služieb rozhodla pre spracovanie komunitného plánu sociálnych služieb, ktorý rozsahom a aj typom reflektuje na potreby obyvateľov obce. V procese prípravy strategického dokumentu sa obec snažila o zmapovanie miestnych potrieb sociálnych služieb a ich porovnanie s miestnymi zdrojmi. Obec považuje spracovaný dokument za reálny obraz aktuálnych a budúcich potrieb užívateľov sociálnych služieb.

Komunitný plán poskytuje nielen analýzu súčasného stavu sociálnych služieb na území obce, zdrojov a aktuálnych potrieb, ale tiež určuje ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce Dolná Súča, plán realizácie jednotlivých aktivít, ako aj spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

Obec Dolná Súča sa spracovaním komunitného plánu snaží nielen o stanovenie princípov, poslania, dodržiavanie ľudských práv, ale predovšetkým sa plánovaním sociálnej oblasti usiluje o aplikáciu konkrétnych aktivít do práce s ľuďmi, do rozhodovania o naplnení ich potrieb, o riadení financií idúcich do sociálnych služieb.

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Sociálne služby zahŕňajú rôzne činnosti, ktoré sú cielené na pomoc ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorí si sami nevedia zabezpečiť základné životné potreby alebo potrebujú pomoc z iných vážnych dôvodov za účelom, aby boli schopní viesť samostatný život a zachovali si určitý životný štandard. Sociálne služby sa zároveň usilujú o zníženie sociálnych problémov v spoločnosti ako dôsledku nerovností v príjmoch a postavení. Za najviac ohrozené skupiny obyvateľstva, ktoré využívajú sociálne služby sa radia najmä staršie osoby, rodiny s deťmi, osoby s telesným postihnutím, ako aj osoby, ktoré sa ocitli z rôznych príčin na okraji spoločnosti.

Vývoj a spôsoby poskytovania a financovania sociálnych služieb závisia od demografického, ekonomického a sociálneho vývoja daného územia, ako aj od najnovších trendov v sociálnej oblasti.

Sociálna služba je definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

1.1 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím **zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní** (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý

nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

- 1) sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízkoprahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania),
- 2) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu),
- 3) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčitateľská služba, tlmočnícka služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
- 4) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
- 5) podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, pracovňa, stredisko osobnej hygieny).

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný:

- prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby,
- aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností,
- poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,

- spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby terénnou formou, ambulantnou formou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

Obec je povinná vytvárať podmienky na podporu:

- a) komunitného rozvoja,
- b) komunitnej práce - podporu aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov,
- c) komunitnej rehabilitácie - koordináciu činností subjektov obce (rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti) vedúcich k obnove a rozvoju fyzických, mentálnych, pracovných schopností v nepriaznivej situácii a k podpore v začlenení sa do spoločnosti. Na tento účel slúžia komunitné centrá.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami. Obec má podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len podľa zákona) podľa § 80 povinnosť vypracovať a schváliť **komunitný plán sociálnych služieb** vo svojom územnom obvode, na základe ktorého vyšší územný celok vypracúva koncepciu rozvoja sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi a prijímateľmi sociálnych služieb v územnom obvode. Má vytvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja, aby predchádzala vzniku alebo rozširovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a riešila prípadné miestne sociálne problémy.

Obcou vypracovaný a schválený komunitný plán je nielen zákonom stanovená povinnosť, ale pomôže obci spoznať jej sociálnu situáciu, a tým lepšie zaviesť adekvátne sociálne služby. Je to záväzný dokument, nie však nemenný. Jeho cieľom je:

Komunitný plán obce Dolná Súča

- posilňovať sociálnu súdržnosť, spolupatričnosť všetkých obyvateľov obce a zapájanie čo najširšieho spektra občanov do verejného života,
- plánovať sociálne smerovanie a uplatňovať sociálne služby tak, aby plnilo potreby všetkých sociálnych skupín v ich prirodzenom sociálnom prostredí,
- skvalitňovať už existujúce sociálne služby,
- predchádzať sociálnej izolácii či diskriminácii jednotlivcov, určitých sociálnych skupín,
- opätovne začleňovať do komunity tých, ktorí z nej boli vylúčení alebo sú sociálne ohrození (alebo predstavujú pre obyvateľov hrozbu, vyvolávajú strach, neistotu).

Zákon o sociálnych službách stanovuje pôsobnosť obce a stanovuje jej nasledujúce

kompetencie a úlohy vo vzťahu ku komunitnému plánu:

OBEC:

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o:
 - 1) odkázanosti na sociálnu službu
 - v zariadení pre seniorov,
 - v zariadení opatrovateľskej služby,
 - v dennom stacionári,
 - v odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - a ďalšie,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
 - 1) sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
 - 2) sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - 3) opatrovateľskej služby,

- 4) prepravnej služby,
 - 5) odľahčovacej služby,
 - 6) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa §12,
- h) uzatvára zmluvu:
- 1) o poskytovaní sociálnej služby,
 - 2) o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
 - 3) o zabezpečení poskytovania s budúcim poskytovateľom sociálnej služby.

1.2 Strategické podklady k spracovaniu komunitného plánu

Pri spracovaní komunitného plánu je nutné rešpektovať a zohľadňovať viaceré stratégie a priority, ktoré sú definované v lokálnych, regionálnych, národných a európskych strategických dokumentoch. Konkrétne sa jedná o nasledujúce dokumenty:

a) miestne dokumenty

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolná Súča 2014 - 2020
- Všeobecne záväzné nariadenia obce,
- Územný plán obce,

b) regionálne dokumenty

- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2015-2020,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 - 2023,

c) národné dokumenty

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb,
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike,
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014-2020,
- Kľúčové oblasti a akčné plány štátnej politiky voči mládeži v Slovenskej

Komunitný plán obce Dolná Súča

republike.

MPSVR SR v júni 2009 vydalo **Národné priority rozvoja sociálnych služieb** ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálno-technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 Analýza súčasnej situácie obce vo vzťahu k sociálnej a demografickej oblasti

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Obec Dolná Súča sa v rámci spracovania rozvojových a strategických dokumentov snaží práve o dosiahnutie tohto cieľa.

Obec Dolná Súča leží v Trenčianskej kotline, na podhorí Bielych Karpát. Územie obce polohou prináleží k moravsko-slovenskému pohraničiu. Katastrálne územie obce sa nachádza v Súčanskej kotline a Súčanskej vrchovine. Nadmorská výška v strede obce je 285 m n. m., pričom najvyšším bodom obce je vápencové bralo Krásin vo výške 516 m n. m.

Centrum obce leží na súradnici 48° 57' 31" severnej zemepisnej šírky (N) a 18° 02' 06" východnej zemepisnej dĺžky (E). Celková rozloha obce je 26,32 km².

V rámci územného členenia Slovenskej republiky sa obec Dolná Súča zaraďuje do Trenčianskeho samosprávneho kraja, do okresu Trenčín, od ktorého je vzdialená približne 9 km.

2.1.1 Demografia obce

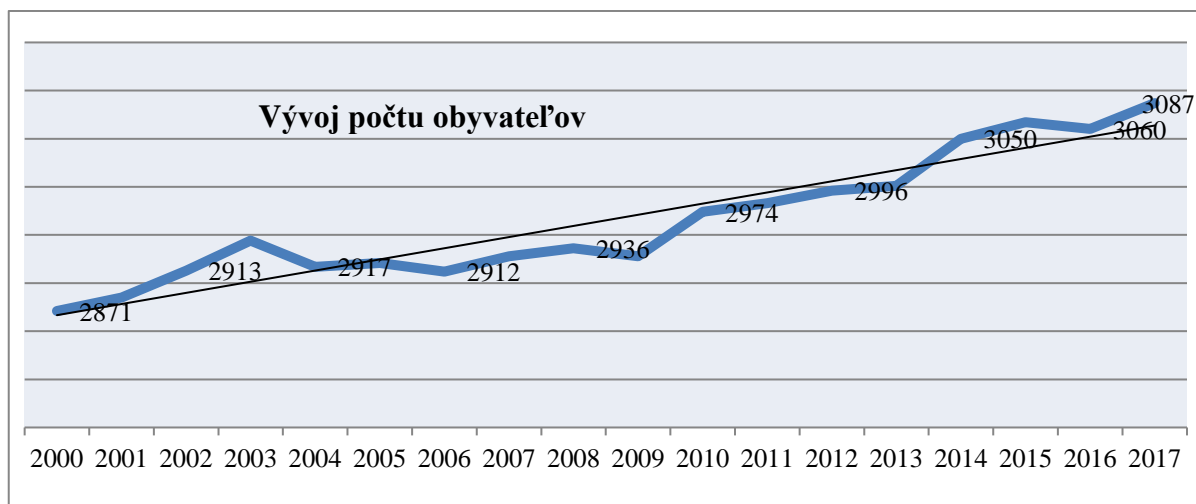
Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1208, z listiny nitrianskeho župana Tomáša. Zo 14. a 15. storočia je doložená existencia hradu Súča, ktorý patril k panstvu Trenčín. K hradnému panstvu Súča patrili obce Dolná a Horná Súča, Horné Srieň, Kolačín a Súčanské podhradie. V roku 1582 sa hrad spomína už ako zrúcaný. Najstarší portálny súpis, kde sa spomínajú obe Súče je z r.1546 – mala 3 porty, päť ich bolo opustených, richtár ešte nebol uvedený, iba päť hradných služobníkov a spomína sa jeden mlyn. O dva roky neskôr už súpisy evidujú 7 port, richtára, 12 želiarov a dvoch slobodníkov. V roku 1598 mala Dolná Súča 68 domov, v roku 1828 mala obec 203 domov a 1587 obyvateľov, v roku 1877 bolo v obci 330 domov a 1457 obyvateľov. Obyvatelia obce sa venovali najmä pestovaniu obilia a chovu dobytky.

Aktuálny vývoj v demografickej oblasti je výsledkom základných demografických

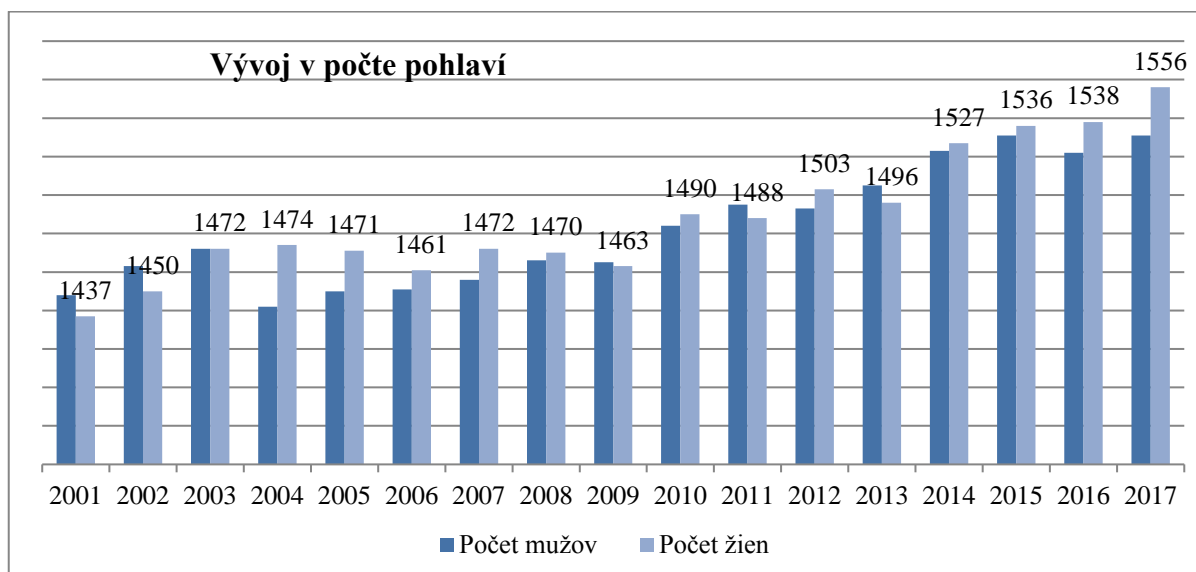
Komunitný plán obce Dolná Súča

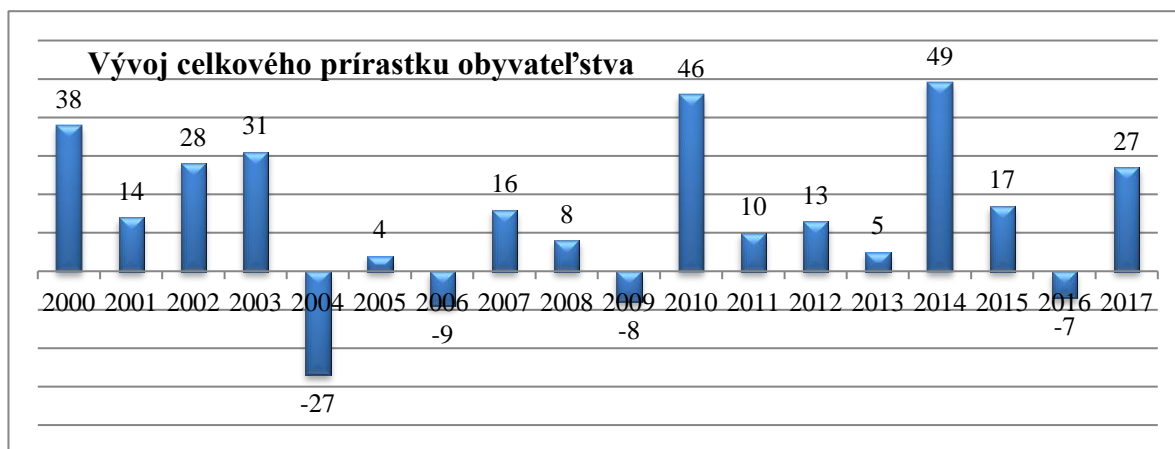
procesov reprodukcie, či už prirodzených alebo mechanických. V rozmedzí rokov 2000 - 2017 počet obyvateľov obce Dolná Súča postupne narastal. K 31.12.2000 obec evidovala 2871 obyvateľov, čo predstavovalo minimálny počet obyvateľov v sledovanom období. K 31.12.2017 bolo na trvalý pobyt v obci prihlásených 3087 obyvateľov, teda najvyšší počet v celom sledovanom období.

Z pohľadu rozdelenia obyvateľstva podľa pohlavia, je celkový počet mužov a žien v obci vyrovnaný. V rámci sledovaného obdobia sa striedajú roky, kedy počet žien prevyšuje počet mužov, a naopak. Nejedná sa však o výrazné rozdiely.

	2000	2003	2006	2009	2012	2015	2016	2017
Počet sobášov	17	16	15	16	7	17	15	12
Počet rozvodov	1	1	6	9	4	7	3	9
Počet narodených	46	31	36	24	32	22	30	37
Počet zomretých	23	27	21	21	26	27	26	24
Počet prisťahovaných	38	47	13	19	39	47	30	44
Počet vystťahovaných	23	20	37	30	32	25	41	30

Na základe vybraných ukazovateľov a vývoja demografickej situácii v obci možno konštatovať, že v obci je dokumentovaný dlhodobý postupný nárast v celkovom počte obyvateľstva, čo je jednak spôsobené nárastom prirodzeného prírastku obyvateľstva, v dôsledku pozitívneho rozdielu pôrodnosti v porovnaní s celkovou mortalitou v obci Dolná Súča, ako aj pozitívnym migračným saldom v obci, kedy prevažujú obdobia s vyšším počtom prisťahovaných v porovnaní s celkovým počtom vystťahovaných z obce. V kontexte týchto dvoch ukazovateľov je výsledný celkový prírastok obyvateľstva pozitívny - za celé sledované obdobie predstavuje 255 osôb.

Štruktúra obyvateľstva

- Podľa údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011, v obci dominuje **slovenská národnosť**, ktorá tvorí viac ako **94% z celkovej populácie** v obci. K českej národnosti sa prihlásili 10 občania, k židovskej národnosti 1 občan, k moravskej národnosti 1 občan, k maďarskej národnosti 2 obyvatelia a k rusínskej 3 občania. K inej národnosti sa obyvatelia obce nehlásia. Pri 174 občanoch nebola národnosť zistená.
- Z **hľadiska náboženského vyznania** v obci dominuje **rímskokatolícke vierovyznanie**, ku ktorému sa hlási takmer 88% z celkovej populácie. 4 občania sa hlásia ku gréckokatolíckej cirkvi, 1 obyvateľ k pravoslávnej cirkvi, 15 občania k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, 1 občan k reformovanej kresťanskej cirkvi, k ústrednému zväzu židovských náboženských cirkví, k cirkvi Ježiša Krista svätých neskorších dní, 2 občania k cirkvi československej husitskej, 3 občania k náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia a 6 občanov sa hlási k iným náboženstvám. Bez vyznania sú v obci takmer 4% obyvateľov, pri 7% občanoch vierovyznanie zistené nebolo.
- V kontexte **úrovne vzdelanosti populácie** obce, ktorá sa stáva jedným z predpokladov významne vplývajúcim na celkovú schopnosť rozvoja územia, možno konštatovať, že pri obyvateľoch dominuje **stredné vzdelanie obyvateľov** (takmer 39%). Základné vzdelanie má 14% obyvateľov a vysokoškolské vzdelanie dosiahlo takmer 7% obyvateľstva. Bez vzdelania je v obci takmer 17% obyvateľstva. Pri 114 občanoch vzdelanie nebolo zistené.
- Zloženie obyvateľstva z **hľadiska ekonomickej aktivity** v obci Dolná Súča podľa údajov ŠODB 2011 poukazuje na prevládanie ekonomicky aktívnych - pracujúcich občanov. Podiel detí a dôchodcov je pomerne vyrovnaný, aj keď počet seniorov prevyšuje počet detí.

Ekonomická aktivita	Počet obyvateľov
Pracujúci	1230
Pracujúci dôchodcovia	37
Osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	90
Nezamestnaní	169
Osoby v domácnosti	8
Študenti	211
Deti	524
Iné	20
Dôchodcovia	577
Nezistené	101

2.1.2 Školstvo

Z pohľadu vzdelávacích zariadení/školstva, na území obce sa nachádza **Základná škola s materskou školou Rudolfa Hečku** v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Dolná Súča. História školy siaha až do roku 1728, pričom základná škola bola s materskou školou zlúčená 1. apríla 2008. V okolí ZŠ a MŠ sa nachádzajú dostatočné priestory pre mimoškolskú činnosť detí a žiakov.

Základná škola v obci Dolná Súča poskytuje možnosť vzdelávania pre 1.- 9. ročník. V školskom roku 2017/2018 školu navštevovalo celkovo 263 žiakov v 15 triedach.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Počet tried	2	2	2	1	2	2	1	2	1
Počet žiakov	30	34	31	24	32	30	23	31	28

Výučba v zariadení je zabezpečená prostredníctvom kvalifikovanej pracovnej sily. V rámci záujmových krúžkov majú žiaci možnosť navštevovať športové krúžky - futbal, basketbal, florbal, gymnastika, stolný tenis, literárny krúžok, rozhlasový krúžok, počítačový krúžok, biblický krúžok, zdravé varenie alebo krúžok talianskeho jazyka. Škola sa tiež zapája do rôznych projektov a súťaží - napr. Hviezdoslavov Kubín, Šaliarsky Maľko, pytagoriády, olympiády, jazykové súťaže a pod. V spolupráci s obcou je základná škola aktívna v príprave fašiangových slávností, karnevalu, kultúrneho programu počas vianočných sviatkov, dňa matiek, pre seniorov a pod.

Materská škola je rozdelená na 3 časti, podľa jednotlivých pavilónov, kde sa nachádzajú triedy - celkovo je v školskom roku 2017/2018 otvorených 5 tried, kde sú deti rozdelené podľa veku. Prevádzka MŠ je denne od 6,30 - 16,30. V rámci aktivít MŠ sa deti pod dohľadom pedagogických pracovníkov zúčastňujú rôznych výletov, turistických vychádzok, organizujú rôzne besiedky, karnevaly, súťaže a pod.

2.1.3 Zdravotníctvo

Vzhľadom na veľkosť obce, poskytovanie zdravotníckych služieb priamo na území obce je limitované. Na území obce Dolná Súča sa nachádza zrekonštruované zdravotnícke stredisko, s ambulanciami lekárov - všeobecný lekár pre dospelých, všeobecný lekár pre deti a mládež, zubný lekár. Ponuka zdravotníckej starostlivosti bola rozšírená aj zriadením lekárne v obci.

Na území obce Dolná Súča sa však nachádza zariadenie pre seniorov (bez právnej subjektivity), ktoré v zmysle § 35 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách poskytuje starostlivosť pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV. Zariadenie poskytuje celoročnú starostlivosť pre seniorov pobytovou formou. Zariadenie funguje od roku 1993, pričom zriaďovateľom zariadenia je v súčasnosti obec Dolná Súča. Celková kapacita zariadenia je 25 osôb.

2.1.4 Služby v obci

Obec Dolná Súča je elektrifikovaná s vybudovaným verejným vodovodom. V obci v rokoch 2016-2018 prebieha budovanie kanalizačnej siete. Momentálne sú odpadové vody likvidované individuálne a odkanalizovanie splaškov je riešené prostredníctvom domových žúmp.

V rámci verejnej vybavenosti obce je pre obyvateľov k dispozícii kultúrny dom a zrekonštruované námestie s amfiteátrom, pričom obe zariadenia primárne slúžia na organizovanie kultúrno - spoločenských podujatí. Obec pravidelne organizuje rôzne kultúrne a spoločenské podujatia ako sú fašiangy, tanečné zábavy, festival Hečkova Súča, oslavy ku dňu matiek, stávanie mája a pod. Pre obyvateľov obce sú k dispozícii služby pošty a obecnej knižnice.

Z hľadiska športovej vybavenosti obec disponuje viacerými športoviskami, ktoré sú dostupné pre verejnosť. Jedná sa najmä o tenisový kurt, ktorý je otvorený denne počas letných mesiacov, minihrisko s umelým trávnikom, ktoré je otvorené celoročne a viacúčelové ihrisko, ktoré je pre obyvateľov rovnako k dispozícii počas celého roka. V obci je aktívny Paintball klub Dolná Súča, ktorý ponúka v rámci paintballového ihriska možnosti aktívneho trávenia voľného času. V rámci širšieho okolia obce sú tiež bohaté možnosti cykloturistiky a turistiky.

Z pohľadu komerčnej vybavenosti sa v obci nachádzajú maloobchodné prevádzky, ktorá poskytujú možnosti nákupu potravín a zmiešaného, spotrebného tovaru. Obyvatelia majú tiež k dispozícii služby pohostinstiev. Za ostatnými službami sú obyvatelia nútení dochádzať mimo územia obce.

V obci Dolná Súča je aktívnych niekoľko spolkov a organizácií:

- **Jednota klubu dôchodcov**, ktorá funguje už od roku 1999, a ktorý má v súčasnosti 60 členov,
- **Poľovnícke združenie Krasín**, ktoré funguje už od roku 1974 a má v súčasnosti 18 členov,
- **Historický klub Krásin**, ktoré sa venuje histórii regiónu, osвете a školeniu mládeže,
- **TJ Dolná Súča**,
- **Futbalový klub Krasín**,
- **117. Zbor sv. Františka z Assisi**,
- **DH Krasinka**,
- **Slovenský červený kríž**,
- **Urbárska spoločnosť**.

Obec Dolná Súča má veľmi bohatú hudobnú tradíciu, čo sa odráža na aktívnom pôsobení viacerých hudobných a tanečných útvarov v obci - dychovej hudby Krásinka, detskej dychovej hudby, folklórneho súboru Latovec, detského FS Latovček, ochotníckeho divadla GIOVANI, ktoré v obci pôsobí takmer 100 rokov.

Obec Dolná Súča sa snaží o podporu spolkovvej a záujmovej činnosti v obci. Z vyššie uvedených spolkov podporuje niektoré priamo - finančnými príspevkami, a tiež poskytovaním priestorov na pravidelné stretávanie sa a organizovanie spoločenských a kultúrnych podujatí. Spolky a záujmové združenia využívajú v obci najmä priestory kultúrneho domu.

2.1.5 Nezamestnanosť

Okres Trenčín, do ktorého patrí obec Dolná Súča, má v rámci Trenčianskeho samosprávneho kraja evidovanú mieru nezamestnanosti na úrovni 2,45% (31.12.2017), čo predstavuje najnižšiu mieru nezamestnanosti spomedzi všetkých okresov. Priemerná miera nezamestnanosti je o viac ako 1% vyššia, na úrovni 3,53%.

Z pohľadu počtu nezamestnaných v obci, najnižší počet nezamestnaných obec evidovala k 31.12.2017, kedy bolo v obci nezamestnaných 58 osôb. V kontexte nominálnych hodnôt je potrebné brať do úvahy pozitívny demografický trend, čo sa bude odrážať na postupne klesajúcej miere nezamestnanosti v obci, za predpokladu, že vývoj v oboch oblastiach bude pokračovať aktuálnym tempom.

rok	Uchádzači o zamestnanie
1996	0
2000	126
2003	104
2006	61
2009	140
2012	202
2014	159
2015	135
2016	107
2017	58

2.1.6 Znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale predovšetkým skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa skupín dotýkajú. Znevýhodnené skupiny sú definované spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, teda od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Úbytok populácie, jej starnutie a migrácia spôsobujú konštantný pokles celkového počtu obyvateľov komunity, čo sa odráža na problémovom rozvoji oblasti sociálnych služieb. Keďže starnutie obyvateľstva nie je možné zastaviť, je potrebné venovať zvýšenú pozornosť práve tejto oblasti a plánovať sociálne služby v kontexte tohto indikátora.

Obec Dolná Súča definovala na svojom území tieto sociálne znevýhodnené skupiny:

- a) starší občania - seniori,
- b) nezamestnaní,
- c) deti a mládež,
- d) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Pre znevýhodnené skupiny a sociálne odkázaných občanov je dôležité, či je služba poskytovaná bezplatne alebo je potrebné za službu platiť. Za väčšinu služieb je nutné platiť, avšak časť nákladov berie na seba obec.

Starší občania

Starší občania sú pre potreby komunitného plánu dôležitou skupinou, ktorá si z demografického hľadiska vyžaduje najväčšiu pozornosť zo strany poskytovateľa sociálnej služby. Sociálne služby sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity. Pre túto skupinu sú typické tieto prejavy:

- predlžovanie individuálneho, ako aj priemerného veku,
- nárast chorobnosti a závislosti na sociálnej pomoci,
- zvýšené riziko straty partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny,
- pretrvávajúci potenciál jednotlivcov pre vlastný prospech, ako aj pre prospech komunity.

V rámci tejto skupiny je pozorovateľná trvalo a prirodzene vzostupná tendencia rastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity. Nie je to však jav, ktorý je pozorovateľný len v demografii obce Dolná Súča, jedná sa o celoslovenský trend. Podľa posledného SODB /2011/ tvoria dôchodcovia takmer 20% z celkového počtu obyvateľov, pričom ich počty budú v kontexte súčasných vývojových trendov naďalej narastať. Je preto potrebné zamerať sa na úroveň služieb pre túto znevýhodnenú skupinu.

V obci je aktívny klub dôchodcov - **Jednota klubu dôchodcov**, ktorý funguje od roku 1999, pričom sa jedná o 16. organizáciu Jednoty dôchodcov Slovenska v okrese Trenčín. Klub má v súčasnosti približne 60 členov. Obec Dolná Súča plne podporuje činnosť klubu najmä prostredníctvom poskytovania obecných priestorov na pravidelné stretnutia dôchodcov a organizovanie spoločenských a kultúrnych podujatí. Členovia klubu sa však aktívne zapájajú aj do podujatí organizovaných na území obce, realizujú spoločné výlety a snažia sa spoločne o aktívne trávenie voľného času.

Obec pre seniorov od roku 2013 neposkytuje opatrovateľskú službu, najmä pre nezaujímajúcich občanov o túto službu. Na území obce Dolná Súča sa však nachádza **zariadenie pre seniorov** (bez právnej subjektivity), ktoré v zmysle § 35 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách poskytuje starostlivosť pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV. Zariadenie poskytuje celoročnú starostlivosť pre seniorov pobytovou formou. Zariadenie funguje od roku 1993, kedy vzniklo ako zariadenie s právnou subjektivitou. V roku 1998 zariadenie prešlo pod ZSS Skalka nad

Váhom a od júla 2002 zariadenie funguje bez právnej subjektivity pod obcou Dolná Súča. Celková kapacita zariadenia je 25 osôb. Celkovo je v súčasnosti v zariadení zamestnaných 16 pracovníkov v trvalom pracovnom pomere. Zariadenie na mesačnej báze navštevuje psychiater, pravidelne tiež miestny katolícky kňaz. Na vlastné náklady klienta zariadenie zabezpečuje kadernícke a holičské služby, pedikúru, prípadne masáž a rehabilitáciu. Okrem základných služieb (stravovanie, ubytovanie, zaopatrenie) zariadenie pre seniorov zabezpečuje poradenstvo, kultúrnu činnosť, výlety, pracovnú terapiu a pod. Zároveň poskytuje obyvateľom Obce Dolná Súča požičiavanie zdravotníckych pomôcok (polohovateľné postele, invalidné vozíky a pod..) a prepravnú službu.

Obec pre skupinu seniorov zabezpečuje tiež rozvoz stravy, ktoré zabezpečuje jednak Zariadenie pre seniorov a jednak školská jedáleň v ZŠ.

Nezamestnaní občania

Občan vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie viac ako 12 mesiacov je chápaný ako znevýhodnená osoba na trhu práce, čo je predovšetkým spôsobené hrozbou poklesu pracovných návykov u tejto osoby. Obec Dolná Súča v spolupráci s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín v súčasnom období zamestnáva 2 nezamestnaných občanov (podľa *Zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*) na plný úväzok, v čase od 1.3.2018 - 30.11.2018.

V rámci zamestnávania nezamestnaných občanov v minulých obdobiach obec čerpala viaceré príspevky na tieto formy zamestnávania:

- dohoda č. 13/ô50j/NS 2017 o poskytnutí príspevku na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti podľa § 50j zákona č. 5/2004 – dotácia – **5 081,67 EUR,**
- dohoda č. 025/§52a/2017/NP PZ VAOTOP-2 o zabezpečení podmienok vykonávania aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby a poskytnutí príspevku na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby právnickej osobe – dotácia – **569,65 EUR,**
- dohoda č. 6/2015/§54 – ŠnZ o poskytnutí príspevku na podporu vytvorenia pracovného miesta pre znevýhodnených UoZ u verejného zamestnávateľa podľa § 54 ods. 1 písm. a) zákona č. 5/2004 v rámci národného projektu „Šanca na zamestnanie“ – dotácia – **34 350,40 EUR,**

- dohoda č. 12/2015/§54 – VZ o poskytnutí finančného príspevku na podporu vytvárania pracovných miest u verejných zamestnávateľov vo vymedzených oblastiach verejného zamestnávania podľa § 54 ods. 1, písm. a) zákona č. 5/2004 v rámci projektu „Podpora zamestnávania UoZ“ – **dotácia 27 317,88 EUR.**

Obec Dolná Súča takto nezamestnaných občanov v spolupráci s ÚPSVaR zamestnáva podľa svojich možností, podľa záujmu občanov, ktorí spĺňajú uvedené kritéria. Obec sa tak aktívne snaží o integráciu nezamestnaných občanov, príp. znevýhodnených skupín na trhu práce, prostredníctvom udržiavania pracovných návykov u týchto občanov, prostredníctvom poradenských aktivít, pomoci. Najmä dlhodobo nezamestnaní občania, navyknutí na pravidelný príjem sociálnych dávok, upadajú častokrát do pasivity a rezignácie. Tieto dávky v mnohým prípadoch vplyvajú na občanov skôr demotivačne, keďže poberatelia týchto dávok sa nesnažia zmeniť svoju sociálnu a životnú situáciu. Práca s nezamestnanými občanmi má pozitívny dopad na samotnú obec. Jedná sa primárne o tieto prínosy:

- zlepšenie ekonomických podmienok, sociálnych i kultúrnych podmienok v obci, ako aj podmienok samotných občanov,
- tvorbu, ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov obce,
- podpora vzdelávania a získavania skúseností u dlhodobo nezamestnaných občanov,
- rozvoj a ochrana duchovných a kultúrnych hodnôt,
- rozvoj a podpora komunitnej činnosti v obci.

Deti a mládež

V rámci tejto skupiny sú samostatným problémom deti ako cieľová skupinu, kde príjemcami sociálnych služieb sú predovšetkým:

- jednotlivé ohrozené deti, mládež a mladí dospelí, ktorí sa nachádzajú v nepriaznivej alebo krízovej sociálnej situácii, pre ktorú je potrebné nastaviť súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu a je potrebné poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti poruchy a situácie.
- deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávané deti a mládež zo strany rodičov – nedostatočná úroveň záujmu a starostlivosti o výchovu, zabezpečovanie základných životných potrieb a pod.), deti zo sociálne slabších rodín,

Komunitný plán obce Dolná Súča

deti ohrozené syndrómom CAN (týrané, zneužívané a zanedbávané deti), deti a mládež s poruchami správania a s tendenciami k asociálnemu správaniu, deti s problémom záškoláctva, „mladí dospelí“ po ukončení ústavnej starostlivosti.

Zistenie presnej početnosti cieľovej skupiny nie je možné, nakoľko sa štatisticky nesleduje. Z demografickej analýzy je možné stanoviť iba percentuálny podiel mládeže, ktorý sa podľa údajov z SODB 2011 nachádza na úrovni približne 18% (v súčte detí a študentov do 15 rokov).

V komplexe skupiny detí a mládeže je potrebné zdôrazniť možnosti voľnočasových aktivít a vybudovanú sociálnu infraštruktúru v obci práve pre túto skupinu. Materská škola a základná škola pravidelne organizujú mnoho aktivít v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti. Jedná sa najmä o tieto aktivity - rôzne olympiády, športové turnaje, aktivity v rámci voľnočasových krúžkov, v rámci aktivít MŠ (Mikuláš, Deň detí, turistické vychádzky do prírody, maškarný ples, besiedky, tvorivé dielne, rôzne športové aktivity, aktivity v rámci záujmových krúžkov). Pre staršie deti a mládež sú v obci k dispozícii športové futbalové ihrisko, tenisový kurt, miniihrisko s umelým trávnikom, viacúčelové ihrisko, paintbalové ihrisko, ktoré umožňujú aktívne trávenie voľného času. V širšom okolí obce sú tiež bohaté možnosti cykloturistiky a turistiky.

Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami

Keďže sa jedná o najrôznorodjšiu skupinu znevýhodnených osôb, jej potreby, prístupy k nej, ako aj formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto skupine vyžadujú individuálne riešenia. Do skupiny občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami obec zaraďuje týchto občanov:

- občania bez domova,
- občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby,
- zdravotne postihnutí občania,
- občania spoločensky neprispôsobiví,
- závislí občania,

Vzhľadom k rôznorodosti týchto skupín a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupiny a zvlášť niektorých jej kategórií len odhadnúť.

Obec finančnými prostriedkami z rozpočtu obce individuálne rieši takto

Komunitný plán obce Dolná Súča

problémových občanov, ktorí sa ocitnú v krízovej situácii, čím sa snaží primárne o ich začlenenie späť do spoločnosti.

Treba v budúcnosti zvážiť aj možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi, aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom.

Vyhľadávanie, nápravné a rehabilitačné postupy na dosiahnutie pozitívnej zmeny spadajú pod kompetencie samosprávy, aby mohli v súčinnosti s rodinou zabezpečiť základné životné podmienky. Na to, ale v samospráve často nie je dostatok vzdelaných a odborne fundovaných sociálnych pracovníkov a problém je aj v nízkej výkonnosti ekonomiky, ktorá nedokáže zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na sociálnu prevenciu.

V rámci tejto skupiny osôb je potrebné zaistiť priebežnú terénnu sociálnu prácu, pomoc k svojpomoci podporou programov a projektov zameraných na sociálnu inklúziu alebo využívaním rôznych foriem zamestnávania tejto cieľovej skupiny.

2.2 Stav poskytovaných služieb v obci

Sociálna infraštruktúra je primárne určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva, pričom jej rozmiestňovanie vychádza zo štruktúry osídlenia a veľkosti obce. V rámci rozdelenia kompetencií zo strany štátu zodpovedá za sociálnu službu a terénnu sociálnu prácu obec.

Opatrovateľská služba v obci Dolná Súča od roku 2013 nie je poskytovaná, čo súvisí najmä s absenciou dopytu zo strany občanov. Na území obce sa však nachádza **zariadenie pre seniorov** (bez právnej subjektivity), ktoré v zmysle § 35 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách poskytuje starostlivosť pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV. Zariadenie poskytuje celoročnú starostlivosť pre seniorov pobytovou formou. Zariadenie funguje od roku 1993, pričom zriaďovateľom zariadenia je v súčasnosti obec Dolná Súča. Celková kapacita zariadenia je 25 osôb. Celkovo je v súčasnosti v zariadení zamestnaných 16 pracovníkov v trvalom pracovnom pomere. Zariadenie na mesačnej báze navštevuje psychiater, pravidelne tiež miestny katolícky kňaz. Na vlastné náklady klienta zariadenie zabezpečuje kadernícke a holičské služby, pedikúru, prípadne masáž a rehabilitáciu. Okrem základných služieb (stravovanie, ubytovanie, zaopatrenie) zariadenie pre seniorov zabezpečuje poradenstvo, kultúrnu činnosť, výlety,

pracovnú terapiu a pod. Zdravotnú starostlivosť zabezpečujú 2 kvalifikované zdravotné sestry, 4 sanitárky a 2 opatrovatelky. V prípade potreby je privolaný lekár zo Zdravotného strediska v Dolnej Súči, prípadne pohotovosť.

Obec poskytuje prostredníctvom ZpS **zapožičiavanie zdravotníckych pomôcok** v zmysle § 47 zákona č. 448/2008 Z. z. , v znení neskorších predpisov pre obyvateľov obce Dolná Súča. Táto sociálna služba sa poskytuje fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom, ktorá je odkázaná na pomôcku. Nepriaznivý zdravotný stav potvrdzuje poskytovateľ zdravotnej starostlivosti na tlačive. Požičiavanie pomôcok je bezplatná služba pre občanov Dolnej Súče. V rámci pomôcok sú k dispozícii invalidné vozíky pre dospelých, chodítka pre dospelých, toaletné stoličky, servírovacie stolíky, francúzske barle, vychádzkové palice, vaňové stoličky, sprchovacie stoličky.

Obec poskytuje pre obyvateľov taktiež prepravnú službu v zmysle § 42 zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. (v znení neskorších predpisov). Služba sa poskytuje občanom nad 62 rokov, ZŤP občanom so sprievodom, rodičovi s dieťaťom do 3 rokov veku dieťaťa. Prepravná služba sa poskytuje v pracovných dňoch od 7,00 hod. do 15,00 hod., na základe žiadosti o poskytnutie tejto služby. Cena závisí od miesta a dĺžky poskytovania prepravy.

Rozvoz stravy je v obci zabezpečený v spolupráci so zariadením pre seniorov a školskou jedálňou v obci. Poskytovanie rozvozu stravy je na základe potvrdenia lekára o nepriaznivom zdravotnom stave občana, pričom výška a spôsob úhrady sa určuje v *zmluve o donáške obedov* v zmysle platného VZN obce Dolná Súča.

V prípade, že má občan záujem o iný druh sociálnej služby, konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa začína na základe písomnej žiadosti občana na Vyššom územnom celku Trenčín - sociálny odbor.

Jedná sa o služby:

- **v zariadení podporovaného bývania** - pre fyzické osoby odkázané na dohľad,
- **v rehabilitačnom stredisku** - pre osoby slabozraké, nepočujúce alebo nedoslýchavé,
- **v domove sociálnych služieb** - pre osoby do dovŕšenia dôchodkového veku,
- **v špecializovanom zariadení** - pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorým

je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, skleróza multiplex, schizofrénia, pervazívna vývinová porucha, demencia rôzneho typu etiológie.

Obec Dolná Súča v rámci sociálnych služieb poskytuje tiež **nájomné bývanie**. Výstavba nájomných bytových domov bola realizovaná na základe poskytnutých dotácií z MVaRR SR:

- v sume 259 217,95 Eur na nájomný bytový dom s **21 bytovými jednotkami**,
- v sume 119 697,27 Eur na nájomný bytový dom s **10 bytovými jednotkami**.

Podmienky prenajímania bytov sa riadia *VZN č. 4/2012 o podmienkach prenajímania nájomných bytov obstaraných poskytnutím štátnej dotácie*. Nájomné bývanie je v obci poskytované:

- a) fyzickej osobe s trvalým pobytom v obci, žijúcou v domácnosti s mesačným príjmom najviac vo výške trojnásobku životného minima,
- b) fyzickej osobe s trvalým pobytom v obci, žijúcou v domácnosti s mesačným príjmom najviac vo výške štvornásobku životného minima, ak:
 - je členom tejto domácnosti osoba s ťažkým zdravotným postihnutím,
 - ide o domácnosť osamelého rodiča s nezaopatreným dieťaťom,
 - aspoň jeden z členov tejto domácnosti zabezpečuje zdravotnícku starostlivosť, vzdelávanie, kultúru alebo ochranu pre obyvateľov obce,
- c) osobe, ktorej zanikla ústavná starostlivosť, náhradná osobná starostlivosť, pestúnska starostlivosť alebo osobitná starostlivosť poručníka, ak táto osoba nepresiahla vek 30 rokov,
- d) osobe žijúcej v domácnosti s trvalým pobytom v obci, ktorej sa poskytuje bytová náhrada za byt vydaný podľa osobitného predpisu.

Na území obce sa nachádza zdravotnícke zariadenie s ambulanciami všeobecného lekára pre dospelých, všeobecného lekára pre deti a mládež, zubného lekára. Ponuka zdravotníckej starostlivosti bola rozšírená aj zriadením lekárne v obci. Odborných lekárov navštevujú občania obce Dolná Súča v okresnom/krajskom meste Trenčín.

Z pohľadu ďalšej sociálnej infraštruktúry je v obci dostupný kultúrny dom, zrekonštruované námestie s amfiteátrom, pošta, tenisový kurt, miniihrisko s umelým

trávníkom, futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko, paintballové ihrisko. Z pohľadu komerčnej vybavenosti sa v obci nachádzajú maloobchodné prevádzky, služby pohostinstiev.

Obec Dolná Súča má vybudovaný verejný vodovod, je plne elektrifikovaná. V obci v roku 2016 - 2018 prebieha výstavba kanalizačnej siete.

2.3 Požiadavky prijímateľov sociálnych služieb

Obec Dolná Súča v budúcich obdobiach neuvažuje s nárastom obyvateľstva v skupine predproduktívneho a produktívneho veku, skôr naopak, zvažuje pokles podielu týchto skupín na celkovom počte obyvateľstva a postupné zvyšovanie priemerného veku a starnutie populácie, čo je v súčasnosti celoslovenským trendom a čo sa ukazuje aj v posledných rokoch v rámci vývoja jednotlivých skupín obyvateľstva.

V dôsledku toho sa požiadavky na sociálne služby budú zvyšovať a je potrebné zahrnúť tieto skutočnosti aj do finančného plánovania obce. Priamo na území obce sa nachádza sociálne zariadenia pre seniorov a obyvatelia obce tieto služby majú možnosť využívať tiež v okolí obce - najmä v meste Trenčín.

Keďže požiadavky na poskytovanie sociálnych služieb budú rásť, s ohľadom na budúce potreby obyvateľov obce by bolo vhodné orientovať sa na:

- rozširovanie foriem poskytovaných sociálnych služieb na území obce podľa konkrétnych požiadaviek obyvateľstva,
- presné definovanie sociálne znevýhodnených skupín na území obce,
- rozširovanie možností aktívneho trávenia voľného času v obci pre všetky vekové skupiny obyvateľstva,
- zlepšovanie kvalitatívnej úrovne života v obci Dolná Súča pre všetky skupiny obyvateľstva.

Práve orientácia na tieto kľúčové disparity pomôže posilniť sociálnu a ekonomickú stabilitu obce Dolná Súča.

Pri spracovaní rozvojového dokumentu boli v prípravnej fáze zapojení aj obyvatelia obce Dolná Súča, ktorí mali možnosť prostredníctvom realizovaného dotazníkového prieskumu vyjadriť svoje názory a požiadavky/odporúčania pre rozvoj v sociálnej oblasti. Obec pri stanovovaní konkrétnych priorít a opatrení pre túto oblasť brala názory obyvateľov

do úvahy a zohľadnila ich odporúčania. Výsledky dotazníkového prieskumu sú bližšie popísané v časti Príloha. Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo celkovo **81 respondentov**.

2.4 SWOT analýza sociálnej oblasti

SWOT analýza (Strong points, Weak points, Oportunities, Threats) kompletizuje a zoraduje vnútorné silné a slabé stránky, vonkajšie príležitosti a ohrozenia podľa dôležitosti. SWOT analýza je východiskom pre formulovanie stratégie, ktorá vznikne ako súlad medzi vnútornými vlastnosťami a vonkajším prostredím. Ide najmä o vzájomné porovnanie vnútorných silných a slabých stránok obce a možností a ohrození, ktoré pôsobia na ďalší rozvoj územia z vonkajšieho prostredia.

SILNÉ STRÁNKY

- + existencia materskej školy, základnej školy,
- + prítomnosť maloobchodných prevádzok priamo v obci,
- + kvalitný bytový fond, existencia nájomných bytových domov,
- + dostupnosť zdravotníckych služieb priamo na území obce,
- + prevádzka zariadenia pre seniorov v obci,
- + poskytovanie bezplatného zapožičiavania zdravotníckych pomôcok,
- + blízkosť krajského mesta,
- + existencia kultúrneho zariadenia, tradícia dychovej hudby a folklóru,
- + individuálny prístup samosprávy k riešeniu problémov znevýhodnených osôb,
- + čisté životné prostredie,
- + aktívny prístup samosprávy k riešeniu problémov v sociálnej oblasti.

SLABÉ STRÁNKY

- starnutie obyvateľstva a negatívny vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva,
- slabá informovanosť dôchodcov o možnostiach sociálnych služieb na území obce,
- obmedzená kapacita zariadenia pre seniorov a nedostatok sociálnych pracovníkov v zariadení,

- chýbajúca denná starostlivosť pre deti do troch rokov na území obce,
- nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry a stav budov vo vlastníctve obce,
- stav zdravotného strediska,
- absencia VZN určujúcich vyplácanie jednorazových dávok v hmotnej núdzi, dávok pri narodení dieťaťa a pod.,
- nedostatočná prevencia voči kriminalite a možným protispoločenským konaniam,
- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby,
- nedostatok vlastných finančných prostriedkov pre rozvoj sociálnej oblasti.

PRÍLEŽITOSTI

- + využívanie podpory štrukturálnych fondov EÚ,
- + zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie lokálnych problémov,
- + strednodobé a dlhodobé plánovanie obce,
- + ciele opatrení podľa miestnych potrieb,
- + zapojenie obyvateľov do plánovania sociálnej oblasti,
- + podpora mladých rodín a znevýhodnených skupín.

OHROZENIA

- nárast sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby,
- nedostatočná osвета v oblasti ochrany životného prostredia,
- legislatívne zmeny,
- výskyt civilizačných chorôb a epidémií,
- dôsledky zmeny klímy, ktoré prinášajú nové ohrozenia,
- zhoršenie, príp. rozpad spoločenských, komunitných, rodinných vzťahov.

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

3.1 Rozvoj poskytovaných sociálnych služieb

Národné priority rozvoja sociálnych služieb sa orientujú na tieto základné oblasti:

- a) podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb,
- b) rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s denným a týždenným pobytom,
- c) zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb,
- d) vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý analyzuje súčasný stav a navrhuje nasledovné odporúčania a priority, ktorých realizácia prispeje k lepšiemu a efektívnejšiemu zabezpečeniu sociálnych služieb v obci. Obec Dolná Súča si v kontexte tohto zámeru definovala strategický cieľ v oblasti sociálnych služieb:

**Cieľom obce Dolná Súča je vytvoriť na území obce
podmienky pre poskytovanie sociálnych služieb
v súlade s potrebami znevýhodnených osôb
a zabezpečiť tým zvýšenie celkovej životnej úrovni v obci.**

Uvedený cieľ je možné dosiahnuť len spoluprácou viacerých sektorov, subjektov a partnerov. Dôležitou otázkou však je dostupnosť finančných prostriedkov. V súčasnosti je možné financovať sociálne služby prostredníctvom príspevkov z vyššieho územného celku, prostredníctvom nenávratných finančných príspevkov z zo štrukturálnych fondov EÚ, z príspevkov z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, z rozpočtu obce, zo sponzorských darov.

Obec Dolná Súča si pre nasledujúce roky určila v rámci sociálnej oblasti tieto opatrenia:

Špecifické ciele a priority rozvoja sociálnych služieb na území obce Dolná Súča	
<p>Cieľ 1: <i>Zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb na základe potrieb jednotlivých sociálnych skupín obyvateľstva a vytvoriť tak ponuku komunitne poskytovaných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb seniorov, pre rodiny s deťmi, sociálne slabšie rodiny, občanov so sociálnymi a zdravotnými problémami.</i></p> <p>Cieľ 2: <i>Zvýšiť informovanosť obyvateľov obce o možnostiach poskytovania sociálnych služieb obcou a poskytovať kvalitné poradenstvo pre znevýhodnené skupiny.</i></p> <p>Cieľ 3: <i>Zlepšiť ponuku zdravotných služieb v obci.</i></p> <p>Cieľ 4: <i>Skvalitniť prostredie v obci Dolná Súča.</i></p>	
Opatrenia rozvoja sociálnych služieb na území obce Dolná Súča	
1.1	Zabezpečiť kvalitné poskytovanie sociálneho poradenstva: <ul style="list-style-type: none"> ➤ zamestnancami Obecného úradu, ➤ dobrovoľníkmi a členmi spolkov a záujmových združení, ➤ v spolupráci s ÚPSVaR.
2.1	Realizovať propagačné a informačné aktivity týkajúce sa možností a podmienok sociálneho poradenstva v obci pre znevýhodnené skupiny a ostatných obyvateľov v obci (webová stránka obce, obecná tabuľa, informačné prednášky, dobrovoľníci)
3.1	Vypracovať potrebné VZN komplexne upravujúce sociálnu oblasť
4.1	Zabezpečiť dostupnosť opatrovateľskej služby na území obce
5.1	Zvýšiť kapacitu zariadenia pre seniorov
6.1	Vytvoriť denné centrum pre seniorov a ŽŤP osoby
7.1	Pokračovať v zamestnávaní občanov v spolupráci s ÚPSVaR
8.1	Zabezpečiť poskytovanie starostlivosti o deti do troch rokov
9.1	Zlepšiť technický stav a materiálové vybavenie obecných budov
10.1	Zabezpečiť bezbariérový prístup v rámci obecných budov
11.1	Zabezpečiť revitalizáciu verejných priestranstiev v obci

3.2 Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb obce Dolná Súča úzko participuje a kooperuje s Programom rozvoja obce. Čiastkovým cieľom kooperácie týchto dokumentov je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v obci a zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva.

Keďže finančné možnosti obce sú ohraničené, požiadavku na rozvoj sociálnej oblasti je nutné zahrnúť do plánovaného rozpočtu na ďalšie roky a programové obdobia. Obec vzhľadom na svoju možnosť a finančné zdroje nie je schopná svojpomocne realizovať plánovaný komplexný rozvoj sociálnej oblasti. Na jednotlivé priority rozvoja sa obec bude snažiť získať nenávratné finančné príspevky, ktoré by pomohli rýchlejšie realizovať stanovené priority. Časový horizont realizácie opatrení komunitného plánu sociálnych služieb, ako aj zodpovedné osoby, ktoré budú tieto opatrenia koordinovať stanoví Obecné zastupiteľstvo obce Dolná Súča.

3.3 Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Rozvoj sociálnej oblasti je možné dosiahnuť len prostredníctvom aktívnej účasti obyvateľov obce na komunitnom plánovaní. Obyvatelia obce by mali svoje potreby a požiadavky v oblasti poskytovania sociálnych služieb vyjadriť, aby bola obec schopná reflektovať na skutočné potreby občanov. Predstavitelia samosprávy a poverené osoby sa budú v nasledujúcich rokoch snažiť o priebežné monitorovanie týchto potrieb, následné posudzovanie a vytváranie finančných rezerv, ktoré umožnia realizovanie potrieb občanov v sociálnej oblasti.

Komunitný plán obce predstavuje pre sociálnu oblasť usmernenie a stratégiu, ktorou sa obec chce pre nasledujúce obdobie riadiť, pričom záväznosť tohto dokumentu je potrebné chápať v kontexte všetkých subjektov pôsobiacich na území obce - podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor a pod. Dokument je základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov.

Občania, príp. subjekty pôsobiace na území obce sa do komunitného plánovania môžu zapojiť prostredníctvom nasledujúcich krokov:

- písomnými návrhmi, ktoré budú odovzdané poverenému pracovníkovi zodpovednému za sociálnu oblasť na Obecnom úrade Dolná Súča,

- ústnymi návrhmi občanov na rokovaníach OZ alebo na obecnom úrade, kde sa vyhotoví úradný záznam o predložennom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom,
- účasťou obyvateľov na verejných zhromaždeniach obce Dolná Súča.

Komunitný plán je možné meniť, príp. dopĺňať, ak sa zmenia priority obce, alebo obec získa mimoriadne finančné prostriedky na konkrétne potreby v obci, príp. sa vyskytnú nové návrhy a podnety na poskytovanie sociálnych služieb v obci Dolná Súča. Predkladateľ návrhy na modifikáciu dokumentu bude v právomoci starostu obce a poslancov OZ. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť návrhy na modifikáciu strategického dokumentu. Na zasadnutiach OZ v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predložia poslanci informácie o návrhoch modifikácii a OZ bude rokovať o ich relevantnosti. Ak doplnenie KP bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva.

Obecné zastupiteľstvo obce Dolná Súča je povinné minimálne raz ročne prerokovať Správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností aplikovať požiadavky a návrhy do Komunitného plánu obce. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh obce v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie. Počas roka sa môže každý poslanec OZ oboznámiť s priebehom plnenia komunitného plánu v priestoroch Obecného úradu Dolná Súča.

Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu Komunitného plánu sociálnych služieb obce sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce Dolná Súča - starosta obce a Obecné zastupiteľstvo.

ZÁVER

Obec Dolná Súča sa pri komunitnom plánovaní zamerala najmä na základné skupiny, pre ktoré je nevyhnutné plánovať sociálne služby. Jedná sa o skupiny mladých rodín, detí a mládeže, starších obyvateľov – seniorov, občanov so zdravotným postihnutím a ich rodiny, osoby ohrozené týraním a zneužívaním, neprispôsobivých občanov, ľudí bez domova, ľudí závislých od návykových látok, jednotlivcov po výkone trestu, nezamestnaných občanov.

Obec dôkladne zvažovala členenie sociálnych skupín, aby bola schopná efektívne zacieliť a kombinovať konkrétne opatrenia pre danú sociálnu skupinu. Obec Dolná Súča sa týmto spôsobom snaží o zotrvanie obyvateľov obce v ich prirodzenom sociálnom prostredí.

Obec verí, že strategický dokument pomôže zvýšiť dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb, ako aj rozšíriť ich ponuku na území obce Dolná Súča.

Plán stanovuje krátkodobé ciele a priority, smeruje k dosiahnutiu dlhodobej vízie rozvoja sociálnych služieb a riadi rozvojové procesy, ktoré umožnia naplnenie potrieb jednotlivých sociálnych skupín. Sociálne služby na základe plánovania a spracovania dokumentu sú presne a jasne definované, pričom zodpovedajú miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov.

Obec má dostatok predpokladov, miestneho prírodného i kultúrneho potenciálu a počiatočného investičného kapitálu, ako aj vlastnú snahu a presvedčenie vedenia obce na to, aby obyvatelia boli v budúcnosti zameraní viac na využívanie miestnych zdrojov a tradícií, čo je predpokladom zvýšenia zamestnanosti, zabráneniu odchodu mladých a vzdelaných ľudí z obce a zvyšovanie životnej úrovne či zlepšovanie kvality života obyvateľov obce. Obec Dolná Súča verí, že práve komunitný plán napomôže obci pri riešení existujúcich problémov v sociálnej oblasti a nasmeruje obec na cestu trvalo udržateľného rozvoja sociálnej oblasti.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Dolná Súča 2018 -2014 bol schválený Obecným zastupiteľstvom v Dolnej Súči dňa 27.9.2018 číslo uznesenia 306 - OZ/2018.

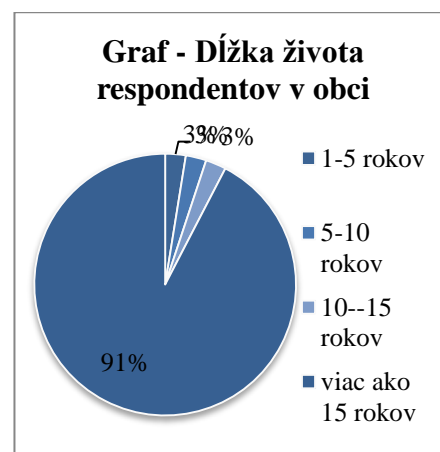
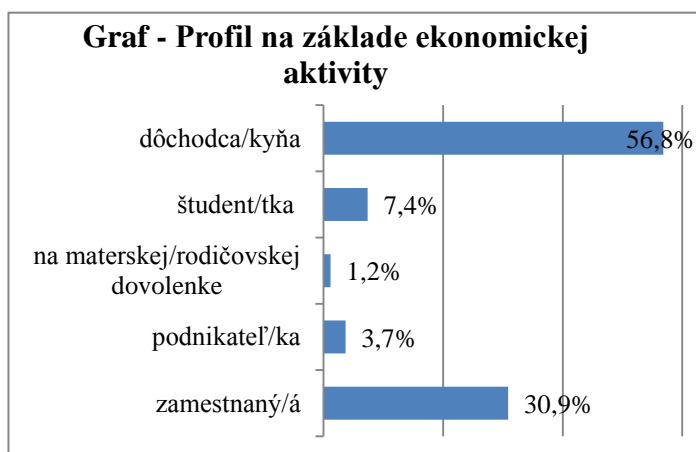
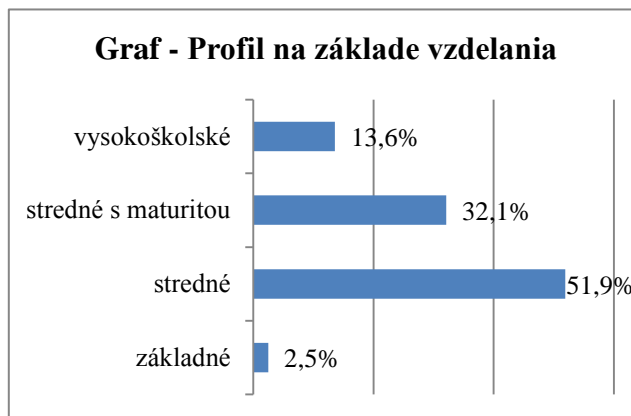
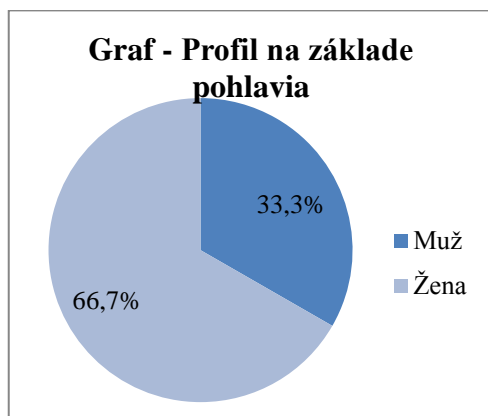
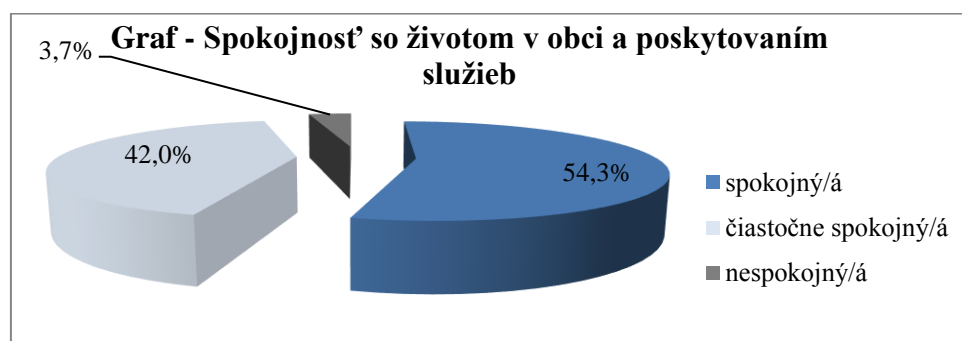

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

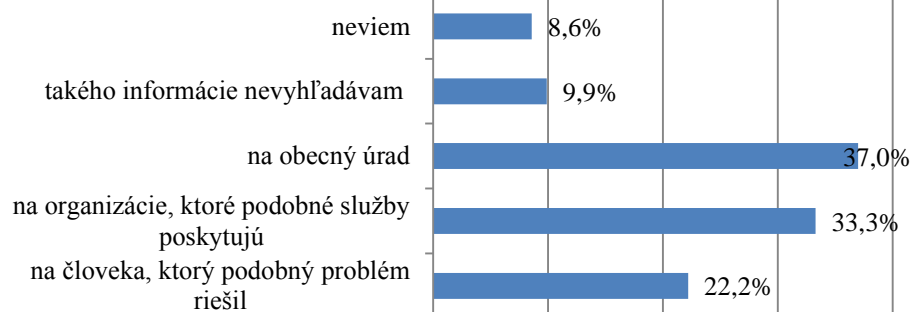
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVR SR (2009)
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov
- Zákon c.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
- Zákon c. 601/2003 Z.z. o životnom minime
- Zákon c.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolná Súča 2014 - 2020
- Všeobecne záväzné nariadenia obce

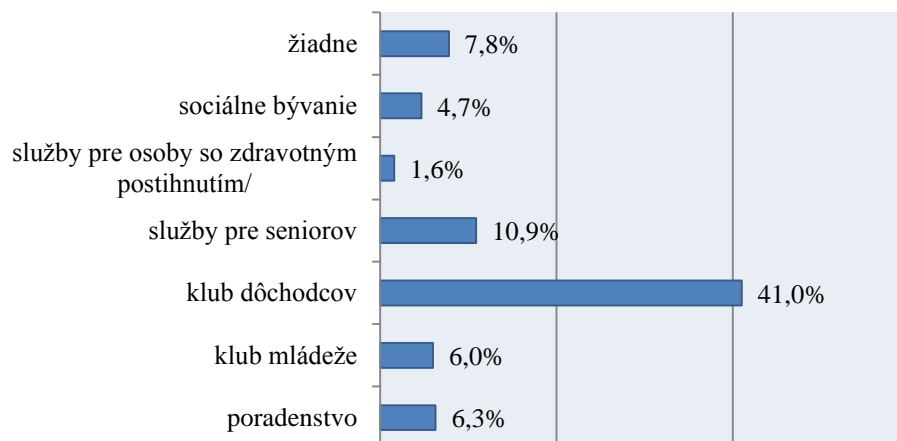
PRÍLOHA - vyhodnotenie dotazníkového prieskumu obyvateľov

A: Charakteristika respondenta**B: Postoje respondentov k oblasti sociálnych služieb**

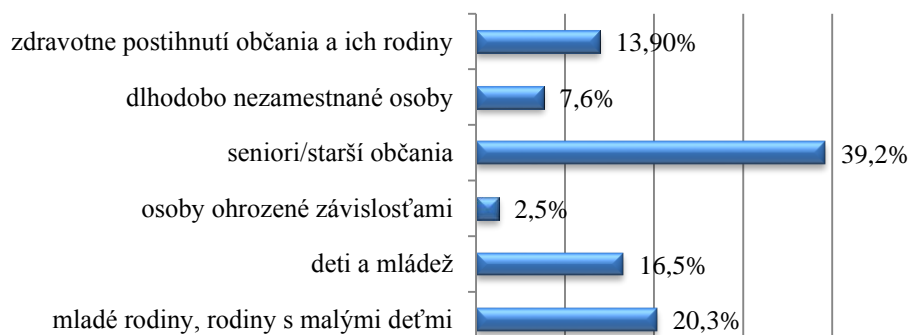
Graf - Na koho by sa občania obrátili v prípade potreby informácií o sociálnych službách

Graf - Služby, ktoré občania využívajú/využili

Graf - Najviac znevýhodnené skupiny v obci

C: Odporúčania občanov v sociálnej oblasti pre budúce obdobia

Sociálne služby, na poskytovanie ktorých by sa obec mala zamerať
Služby pre seniorov a ZŤP
Klub mládeže
Sociálne bývanie pre mladé rodiny a pomoc pre mladých
Právne poradenstvo v oblasti financií
Podpora zamestnanosti nezamestnaných a ZŤP občanov v obci
Opatrovateľská služba v domácnosti a denný stacionár
Služby pre dlhodobo chorých občanov
Poskytovanie príspevkov pre seniorov a ZŤP
Skvalitnenie vzdelávania v MŠ a ZŠ
Zameranie sa na predchádzanie kriminality mládeže v obci
Voľnočasové aktivity pre rodiny v obci

